

1968(m%a fhauid j ev j ¾ckh i y Y\$H l e/ , a
m, uqfl dgi - úmaj j dS ; ; ð hl aj ¾Okh fõ

1968: The general strike and the student revolt in France
Part 1—A revolutionary situation develops

mS¾ l ð dUi aúi ks
2008 uehs

my; m, j k fka, ms y; rl ka hq a, ms ud, dj l
m, uje k khs

1968 ke. ài j , 40j k i xj ; à rh ; ri uyck
wj Odkhg , l j we; sfj k; aft; ydi ð i ðehl a
ke; ' uE; i ; j , S" tuji f¾ Y\$H úfrd; di y
l i l re w¾nph ms ñ | , mS" i i uq i dl ÉPd" j d¾; d
jevi gyka i y rEmj dykS Ñ; ñg i h . kkl a
m% d l rkq, en we; f; ai ka kòkh l , yel s
fj k; a l i ÿ i xj ; à rh l g jeäfhka i úi , a
wdj rkh l ð ul ac¾ukh ; ÷ i ÿ fj oS h'

1968 i ðeka fl frys fuu wdi l a Ndj h úi a r
l rkq, nk fka fl fi ao@

thg fok ms s ñg j ¾; udkh i y wkd. ; h i u. g
j vd w; \$ h i u. we; f; aw, m i i nkDhl \$ 1968
j i r ú, l ð kh l rkq, nk fka yfol a t l á ; a
ckmoh" c¾ukh i y m%a h fuka u b; d, h"
cmdkh" ful á fl dj i y wfkl ÷ afndfydargj , a
fi d, j dE -Y\$H l er, s u. ka mukl a fkd fõ'
tu l er, s foj k f, da h pDdj i dkfhka mi j
cd; Hka r l i l re mka fha úYd, ; u m%drhg
fmrj ok úh' j i r y; l amrd weS . h fuu m%drh
l sym wj i a dj l \$ u úmaj j dS i j rEmhl awh; a
l r. ; f; awdkawj , g b, a d wi àug n, l rñka
wd{ dodhl ; j hkaì | fy, ñkai y Ofk¾j r md, k
moD; h tysmoki ol j d u fi d, j d, ñks

fuh j vd; au meyeÉ, sj fha 1968 uehsudi fha \$
fckr, a i gñd hl a l e | j l m%a fha l i l rej ka
ñ, h k 10l a*el gß j da, df. k fckr, apd, á ää
f. da f. awdkawj ok. ei j ðwj i a dfõ \$ h' 1969 \$
c¾ukfha Bkhd i ema ei nr j ev j ¾ck yg. ; a
w; r b; d, h l d¾ñl u k. egij j , -Wkq q i r; a
i uhl á w; ðel fl a h' t l á ; a ckmoh i ú, a
whs j di ð i j Hdmdr i y k. r ; ÷ hfoõ m%foYj ,
l er, ð rej ka u. ka i xúe; uyck h p úfrdè
fm, md, s oel . ; f; a h' fmda ka fha i y
fpfl di af, daj el ðdfõ - m%. a j i ka fha

l i l refj dai ge, kj dS wd{ dodhl ; j hg tfryj
l er, s. ei Ú' 1970 . k k j , \$. % fha i md[a fha
i y md; = d, fha ol ð kdxYl wd{ dodhl ; j hka
n, fhkaweo fy, kq, ei ks tu l d, i ðdj ; ÷ u
t l á ; a ckmo yu p dj úhÚkdufha \$ wka
mrdchl g m; úh'

fuu i ðekf. ami q ñkamej e; fha foj k f, da
h pDfhka fumg Ofk¾j r wd¾Ol h uyk ýka
m% u m% dV w¾nph hS 1966 \$ wj md; hl a f, da
wd¾Ol h fi d, j d, Sh' 1971 \$ t l á ; ackmo wdka j
r; rkai y fvd, rh w; r i i nkDh i | oeuUw; r
t fi a l f u u. kamYpd; ah p W; md; fhai el s a
; ekug odhl ù ; ñkd j 01944 j i f¾ fnWk j ði ys
\$ wgj k , o f, da uQ H moD; fhamoku Wkd
oeó h' 1973 \$ f, da wd¾Ol h j vd . eUre wj md; hl
. \$ S. fha h'

cd; Hka r úfrd; d" j ev j ¾ck i y l er, stj dfha
i , l k ; nd . hy' rgj , a. kkdj l a; ÷ j egmayd
fi j d fl dkfoá s-i Eu ; ekl u mdfya i e, l h
hq = f, i - by, . fha h' i xi ð D; h i y m q' , a
i udc Óú; h hk wxY ; ÷ o 768 j Hdmdrh i h
i , l k ; eí h' l dka dj k f. ai y i q' ; rhk f. a
whs j di ð i i e, l h hq = f, i j ¾Okh l rñka
tu j Hdmdrh 1950 . kka i y 1960 . k k j ,
w; s Dma ð r i y w; Yh i hckl j d; dj rkh w; = d
oeó h' úYj úoHd, m q' , a l rkq, en i udcfha
m q' , a i a r j , g új D; l rkq, eí h' tfy; a
Ofk¾j r md, kh i y foafmd, i n | ; dydkhl ska
f; drj È. g u mej ; fha h' foYmd, kd i y
i udcuh i yk i e, i ðug Ofk¾j rhg n, fl rek
o n, fha /É i àug th i u; aj fha h'

1970 . kka w. Nd. fha \$ m% m%drh weròkS
i % dkHfhaud. W ; ep¾" t l á ; ackmofha frdk, á
Í. ka i y c¾ukfha fy, u p fl da a n, hg
meñkhy' i udcuh i yk wdmi qyrj k , o w; r
l i l re mka hg t, a l rk m%dr ; \$ % rkq, ei k'

j ¾; udkfhal kdgqj , dl ÷ kej ; ; al d s ch u ;
Ei j k w ; r i udcuh fnš i wka l j rodg ; aj vd
m% dV h' ñ , tk . kka fokd tl fl da / l h d úrys
h" ke ; fyd ; a fhš i ákfkawi Ór / l h d j , h'
kef. kyr hfrdmfhai y wdi h d fō fh d O l i l re
n , l dhl a fi dÉpi j egmg i l d l k q , efn ; á
cd ; Hka r nexl = moD ; fha i | j e àul a j v j vd
úhyel s fohl anj uE ; uQ H w¾nph m¾Ykh
l rhš uyd n , hkaw ; r wd ; ; Syqj ¾Okh fj ñka
; fnk -brdl fha fl íf. k hk h pDh j eks -
wérdcHj dš h pD kej ; ; akHdh m ; h g we ; ÷ ù
; fí ' wkj d¾h m% M , h j k fka kj . egj yd
mka swr . , fhdah'

1968 i oē fl frys we ; s ù ; fnk wdi l a hg
mDdk ; u fya j fuh hš tu i oē fj k ; a
rÉmdl drhl k ah , si ýúh yel ' md , l mka h thg
i Ddk i ùug h ; k orkkdl afukau l i l refj da
i y ; rekfhdao 1968 w ; oel š j , k amdví Wl yd
kñkai Ddk i úh hq = h'

fuu , ms ud , dj m% á fha i oē u ; g wj Odkh
fhduq l rhš tys š mmpqki q' n , hl ka hq j
bi u ; a g meñks mka s . egj mBfNdckh i y
udOH wdēm ; Hh yryd l i l re mka h i d¾ : l
f , i Okj doh ; ÷ g wka ¾ . ykh l r . kq , en
we ; ehs l h d mE kj j dudxYfha m% doh
w ; Hka fhkakt m% d . l , y' i dfmd d j i fhka
ydkodhl fkd j k fohl a f , i ckj d Bfha
fmkš h Yd Hhka i y wdkavj w ; r w¾nph i ; s
l symh l a ; ÷ úmā j j dš ; ; j hl anj g fm / , k'
wdkavj n , rys ù ; ; j fhamd , kh j D ; a š i ñ ; s
fj ; ka . s š f . di arg ml d d > d ; úh' uehsudi fha
w . Nd . h j k úg l i l re mka h i á fha y fol a
ckdēm ; s ä f . dā f . a wdkavj g b , a d wi úug
i , i j k ; ; j hl mukl afkdj Ofkavj r moD ; h
fmr , d oud ; ukf . au md , kh i a dms l , yel s
; ; j hl h' t fi aj d k i ke f . kyr i y ngyr
hk fomi kau hfrdmfhafoam , kd i oē k f . a
ukaudj ; w ; suQ š j tu . kafj ki al rkqwe ; '

tfy ; an , h . ekš ueä f , i m% š fl m l rñka
; ukf . a n , mEfi i h' j er fhod uyck
j Hdmdrh ueāug l ghq = l , m% á fl dñhš i ū
ml d h ^ms š * á i y tys j D ; a š i ñ ; si . hd j Q
uyd l i l re i i fi , kh ^i D à & tj eksj ¾ Okhl a
i ýúu je , el j y' w¾ki ū uekav , a úi ka kš
meí f , d j dš tl á ; a f , á i ukav , h i y tism% á
YdLdj ka j Q m h f % * k d a kdhl ; j h oerE
cd ; Hka r fl dñhš i ū ml d h ^ms š h & i y
wef , ka l š ka kdhl ; j h oerE úmā j j dš
fl dñhš i ū i x . uh ^fÉi š v d % & fl dñhš i ū

ml d hg w ; f¾l wrup , ao i i mdokh l , y' j i r
15l a ; š fi amei f , d j dš y q f g ū i d j dš j Hdmdrfha
udl á j dš i i mDdhk g m% dr t , a fl dg ; n kš
oeka Tj y q i ge , k j dohg úl , mhl a fi j Q
Yd Hhka j " fÉ f . j drd i y wrd O l j dš j ¾ . fha
l h d l d ; j hka Nñl d fudv , hka ol j ñka
wj ux . ; fl dg fkd u . heu h'

fuu , ms ud , dfō m , uq fl dgi " Yd H l e / , a
i y uyd j ev j ¾ckh uehsudi dj i dkfhatj dfha
by , u , l d Hhg , Ódūu ol j d j Qj ¾Okh úui d
n , hš foj k fl dgi fl dñhš i ū ml d h i y
i Dāh ; ; j h md , kh l r . ekš g fckrd , a ä
f . dā g Wml d í j Q wl drh úNd . l rhš ; k j k
fl dgi meí f , d j dš k f . a i y m h f % f , di fnhd
kdhl ; j h oerE cd ; Hka r fl dñhš i ū
i xúOdkfha ^ i š h & l h d l , dmhg wj Odkh fhduq
l rkq we ; ' ta j k úg ; j ýrg ; a y ; rj k
cd ; Hka r fhacd ; Hka r l ñ g fō m% á YdLdj j Q
i š h s 1968 š udOHñl wdi a dkhl a . ; a f ; aj eäl , a
fkd f . di ai udcj dš ml d h m g q i weš hdfuka
fl , j r úh'

1968g fmr m% á h

m% dV mri mrúfrdDhka u . ka 1960 . k k j ,
m% á h ú , l d kh l rkq , efi ' foam , k ; ka h
wd { dodhl i y . eUš ka u m% s d o úh' tys
mpa , dfrdmkh j fhafj ki ahq hl kameñksf , i
fmkš q i y mi j k i u y d k a v fō fudv , h f , i
; u mpa , ; j h uq ukka u oel j Q fckrd , a ä
f . dā ah' 1958 š ckdēm ; s O h g f ; á m ; j k úg
68 yeúBÉ j Q ä f . dā atu O f h k ab , a d wi j Q 1969
š 78 yeúBÉ úh' fl fi afj ; ; aj fh d j DoD fckrd , a
j rhdf . awkuH md , k ; ka h hg f ; ai š % v d % O l
kùl rkhl a i š j fha m% á fha i udc i x h q h
w ; suQ š f , i fj ki al rñks

foj k f , dā h pDh wj i kaj k úg m% á fha
fndfyda fl dgi al D l d ¾ udka h u ; moki j i á
w ; r ck . ykfhkai h h g 37l a ; j u ; abvi j , ka
hefmñka i á hy' B , Ó j i r 20 ; ÷ m% á
f . dükaf . ka ; f k k a fol l abvi w ; yer k . r j , g
i xl š kh j fha tu k . r j , š Tj y q i xl š k d
l i l rej kao i u . j D ; a š i ñ ; skš Orhg md , kh
l š ug wmyi q ; rek yd i g k d o i udc i a rhg
l i l re mka s Ngl dhl ao tl ; = l rñks

we , D Bhd k q h pDh wj i kaj 01962 kami j m% á
wd % O l h i š fhkaj ¾ Okh úh' ; u hg ; a úō ;
wyñ ùu u . ka ; u wd % O l h j vd Yl a u ; j
hfrdmh foi g É Yd Nu d l š ug m% á Ofkavj rhg
n , l f , a h' 1957 j k úg ; a hfrdm i x . ufha

młj . dñhd j 0 hfrdnd wd%OI młdfõ wdri NI
, hù, a j 0 frdu . úi ug młkã h w; à ka ; nd
; nłks hfrdmfhawd%OI tã d. %u . , awÕre m; , a
i y wfkl ÷ a merks l %udka j , mšyñdug
`keJg; ajeäfhka ys j qj k kj l %udka uh
wxYhka f. dvkexüug ys l r úh' wdkwřõ
i yfhda hi ys j r: j dyk" . j khdkd" wNHj l dY"
wdhø i y kHI ál n, Yl a h hk l fl a % , kj
i ud. i i y kj l %udka Yd, d új D; úh' tj d
ks r u mdfya merks l d%ñl uOHi a dkj , ka
mgi a rj mej ; s w; r 1968 uyd j ev j %ckfha
u%ui a dk uOHfhamsygd ; nłks

fi i |yd , dl ã kł j kãka fkduekãfha
l fhkak. rh hš 1954 i y 1968 w; r tysck. ykh
90"000 i g 150"000 ol j d j eã j 0w; r thkawl a
wj r eý 30g wvqj hfi ami j 0y' fudg% r : ; kk
frfkda ð i ud. fi YdLdj l aj 0fi úhi i ud. u
l i l rej ka 3"000l g wdi kã . kkl a fi j fha
fhoùh' tu l i l refj dauyd j evj %ckhg udi
4l g fmr ckj dBfha § j ev j %ckh l f%
l %udka Yd, dj ; dj l d, ð j w; m; al r. kñkai y
fmd, § h i u. orekq. egj we; ð r . kñks

j D; a h i ñ; s; ÷ o /äl , ð rkh oel . ; yel s
úh' merks l f; da ð j D; a h i ñ; h j 0 młkã
l %ã h dks l i l re i i fi , kh ãi %ãi & i E . h
w; r thkanyq ri dudõl mšil a-mka swr. , h
mš s kãd młkã młd; ka %dš l i l re i i fi , kh
; ÷ wkd. ñl mokul m% i xúOdkh ù 1966 j i r
wdri Nfha § i ðãh i u. tl ã ; al %dud%. hl g
tl Õ; j h m, l , y'

kj l %udka i a dmkh l š u wOHdmk
l fl a %hala ãki m% drkhl a /f. k wdfõ h'
kj bxõfkrej kã ; dl ã k Ys mka i y kmk
l i l rej ka l ã kł j wj YH l rkq , eì kš 1962
i y 1968 w; r mukl a Yd H i xLHdj fo. k úh'
úYj úoHd, mš b; ð f. di awj YH Wml rk y Õj
. h w; r l %udka Yd, d fuka u tj d o md, kh
l rk , ofoaykñál dr wdl , m i ys l ÷ fogq
mšmd, khkaúi kš

È, s- wOHdmk fl dkfoã j , g i y wd{ dodhl
úYj úoHd, ; ka %g tfrysúreoD; j h - wfkl ÷ a
foj , a w; rg Yd Hhkãf. a fkj di ð d. drj , i g
Yd Hhdj kãf. a fkj di ð d. dr foi ne, š ; yki
l š u o ; nłks- Yd Hhka /äl , ð rkh üug j eo. ; a
f, i n, mE i dOl hl aj 0w; r Yd Hfhdam% úreoD
, x. ð ; dj h j eks l drkd foãmd, kd . eg" i u.
i i nkD l , y' 1966 uehs udi fha § úhÜkdi
høDhg tfrys m% u úfrdD; dj mej e; úk'

j i r l g mi j " 1967 cłks2 od n%ã, kãfhafmd, § h
fnfkdaTfkãfi da akì Yd Hhdg fj ä ; nd >d; kh
l , w; r c%udkq Yd Hhkãf. a úfrdD; d młkã h
; ÷ fodãl dr ykš

tu j i f% u f, dã mšBudk wj md; fhan, mEi
oekš werö ; nłq w; r tj d l i l rej ka u; /
äl , h wdfõ. hl a we; ð f, a h' j i r . kkdj l a
mřd" Õj k ; ; j hka i y j ev fl dkfoã s wd%OI
i xj %Okfhafõ. hg mi qmi kãj eã ; nłks j egma
my, f. di a j ev meh . kka §%> ù ; nłq w; r
l i y, a; ÷ l i l rej kq whš j di ð i fkd ; nłks
ú/ l h d j i y j evnr j eãfj ñka; nłks wdl r" hl v"
frÈms si y f. dvke. § sl %udka tl ; ek m, úh'

md, kh wyñ ù hdu j , l j d . kqmkš i ñ; s
kdhl ; j h by, i g úfrdD; d khu l f, a h'
tfy; a mšfoã h j my, ka meñfkk úfrdD; d
j %Okh j 0w; r tj d fmd, § h úi kãi dyi ð f, i
u%okh l rkq , eì kš 1967 fmnrj dBfha §
fni ekãl dka k. rfha frdãhdfi gd frÈms s
kd mdok i ud. fi l i l refj dam% ufhkãl i y,
w, a d . ; f; a/ l h d l mndyj g úfrdDh m, l rñka
j vd fydl j ev fl dkfoã sb, a d i ãñks

Ldokh j k wdodhug tfryj f. dúfhda o
úfrdD; d oel j 0y' 1967 § ngys młkã fha f. dú
l er, s l symhl a ùÈ i gka nj g yeBkš ti ufha
fmd, si a j d%ã; dj l g wkj " f. dúfhda -i qú , ð
wdl %ãkYš § i xúe; i y B; , " . , ð f, dayuh l en, §
fnda , a i y fndr" . , ahkd § wfkd j %ã. j ,
oud . i k wdhøj , kãi kkoDj ~ i áhy'

1968 j i r wdri Nfha § młkã h i dfmd dj
i kã kãf, i u; mãkãfmfkãkq ; nłk; am; f, a
i udc wd; ; Šyq mei j ñka mej ; k y' uq' rg u
fj äfnfy; amšmhl g i udk úh' uyd mndul a
ckkh l š ug wj YH tl u foh j fhawyUq. kš
oe, a l amukš Yd H úfrdD; d u. katu . ksoe, a
i i mdokh l rk , §'

Yš H l e/ , a yd uyd j ev j %ckh

kekãj úYj úoHd, h 1960 . k kãj ,
f. dvk. k , o mdGYd, dj , kã tl l š mešil hg
l š, dõgr 5l a mukl a Tí fnka msygd ; nł th
młj fhkãi kãkoD yuðj kq wh; j ; nłbvul
; kd 1964 § új D; l rkq, eì kš th msygd ; nłfka
Bkãd ì fvdkaú, ã a fyj ; a wdka ð j È, s-
ckdj di hkãf. kã i y l i y, j , kãj gj h' 1968
ckj dB 8 od úfrdD; dj , kr; j i á Yd Hfhda
kj msykj ; gdl hl aúj D; l š ug tu mšfoãhg
meñk i á ; rek l ghq =weu; s m%Yj d ñfi d* a
i u. . egk d y'

i oēh u . ; d , i dfmd d j fkd j eo . ; aj j o
Yd Hhka g tfryj mekj kq úkh mhjr i y
krka r fmd, s aueEY; úi . egu mqrđ hdug ; a
l al ksl j rgmqrđ úYj úoHd, i y Wi i a
mdGYd, dj , g me; s . h j Hdmdrhl wdri NI
i a dkh nj g kekđl m; d s ug ; afya =úh' tu
j HdmdrfhayBueo mej ; sfhaj vd fydl wOHdmk
fl dkfoa s úYj úoHd, j , g fkdñf, awe; ÷ úfi
myi q i "j eä mpa , d i y foamd, k kōyi " w; a
wvx. j g . ; ai s kakōyi al s u fukau ckj dB
ui wji dkfha fgU m%drh werō ; n kq
úhÚkduhg tfrystl a ; ackmo hōDhg úreoD
b, a s h'

I fhka i y fndäfhda ä a jeks k. rj , s
l i l refj dayd úYj úoHd, i y Wi i a mdGYd, d
Yd Hfhdata dnoDj úE ng y' wfm% a12 od meBi sfa
s' fl dmdúl g j ool d kdxYl fhl =úí kafj ä ; nk
, o rEä vlá a ki c%udkq i i j dg i yfhda h
m, l s fi úfrdD; d j Hdmdrhl amej e; úks

ud% ; =22 od i s ka142 fofkl akekđl úYj
úoHd, fhamBmd, k f. dvke. s a j dā, d . ; y'
úYj úoHd, h mqrđ udi hl a i i m%kfhka j i d
ouñkamBmd, kh thg m% pdr oel úh' bkami j
meBi sfa , ; kap; #i fhamyá m%Yfhamerks u
úYj úoHd, h j k fi dfndka fj ; . egu ; eka
udre úh' uehs 3 od úúO Yd H i xúOdkj ,
ksfhda; fhdā WoF>dā kh fmrđ hd hq f; a
fl fi oehsi dl Écd l s ug uk. ei kd y' taw; r
u wka ol d kdxYl l kavdhi mg; fm, md, j ,
fhfoñkai s h y' úYj úoHd, fhamGdēm; j rhd
fmd, s h l e j ōw; r fmd, s h ukam yi al , y'
fhda i j hxi oD úfrdD; dj l a mqrđ . sfa h'
fmd, s h wka i dyi s f, i l hnd l , w; r
Yd Hfhda ndOI bEi rñkam% pdr oel j y' rd; h
wj i kaj kúg i hng wdi k k . kkl g ; j d,
i j j ; n kq w; r ; j ; ai h . kkl aw; awvx. j g
m; j i s h y' Tj kaw; awvx. j g . ; aÉkg mi pd
Wi dúh" uq' ukkau fmd, s sfhaj d% ; d u; mok' i j
i s ka13l g nrm; , o~j i khu l f, ah'

wdkavj i y udOH , ; kap; #i fhaúE i gkā /
äl , al kavdhi i y l , yl d k f. al hnd f, i yj d
oel úug W; á dy oerEY' i s k g tfrysw; j e, a
. dhkhg fl dñhks i ml d h o t l úh' mi j
ml d fhamDdk f, d i Othg m; á taj kúg tys
fojekhd j o fcd%ci a udfi h s Yd H -j Hdc
úma j l d k g tfryj ml d mg ; m; j k
y h u k f; y s u q a m g f j k a u n r d m e k s h' - * e i s i
m%l d ml d k g Woj q fok fka hhs Tyq i s k g
fpd k d l f, a h' wka i h , , g j v d udfi h j

l e, ô, a g m; d f, d Yd Hhka -j v j v d j eä
. k k k a m; % d y d w f k l ÷ a W o f > d d l i d y s H h
l % u d k a Y d, d f o d r g q w i , i y i x l k a k l i i l r e
È i a % d j , f n o d y B k a f k a h h k l r e k h s -
f u u j H d c ú m a j j d s k j f y , o r j q l r k q , e i h
h q f; a T j k a f f j l h d j f. d a j d s ; k a h g y d
u y j H d m d B l t a d e l d r h k g f i j h l r k f y h k e
h s T y q f n B y k a y k a f k a h'

tfy; a tjeksweu oeoij , kam, l afkd úh'
. j ka úy, s kd, d d u. ka m%drh l rk , o
fmd, s fhal DDr l hnd úi karg u ul d ma l rkq
, e i h' i o e y q t j d f h a u . ; d h , n d . ; s . ; j k
i E u È k l a m d i d m e B i s f h a ú f r d D ; d j v j v d ú Y d ,
j f h a w f k l a k . r j , g o m e ; s h n k s f m d , s a
u % o k h g t f r y j t , a j k q t u ú f r d D ; d w ; a
w v x . j g . ; a i s k a j y d u k o y i a l s u b , a d
i s h y' W i i a m d G Y d , d i s f j d a o j % c k j , g
i y N d . s j y' u e h s 8 o d m % u t l a È k u y d j e v
j % c k h n g y r m k a f h a y g . ; f ; a h'

uehs 10-11 mgka , ; ka p; #i h -ndOI
rd; k f. k a m s b; s . s f a h' f m d , s h W o E i k
f o l g l ÷ . E i a . i n k a m s o s " o i o y i a . k k l a
ú Y j ú o H d , m % o m f h a ; u k g u n d O I f h d o d f . k
i s h y' i h . k k l a ; j d , , e n y'

Bg mi k k " brdk fha rdch i xpdrhl g f. di a
wdmi q meñk i s w. ue; s fcd%ci a fmd i m f v d a
fi dfndka úYj úoHd, h h, s új D; l rk nj ; a
w; awvx. j g f. k we; si s kakōyi a; rk nj ; a
kfōokh l f, ah' tfy; a ; ; j h ; j yr md, kh
l s ug Tyf. al hnd i u; aj fhake; ' fl dñhks i
ml d fha wdēm; Hh hgf; a ; n l i Oāh we; ÷
j D; a h i ñ; s fmd, s au%okhg tfryj uehs 13
Ékg uyd j ev j %ckhl al e j j i l , y' f j k ; a
wdl drhl kal hnd l , fy d; ai gkd d o l i l r e j k a
u ; ; u k f. a m d , k h k e ; f o h s i ñ ; s i h g m ; a
j y'

j ev j %ck l e j j u g i q i , a m % p d r h l a , e i k s
f n d f y d a k . r f o j k f , d ā h p o f h k a m i q u Y d , ; u
u y c k ú f r d D ; d w ; j g f o h' m e B i s f h a m u k l a
8 0 0 " 0 0 0 l a u È n g y ' f o a m d , k d b , a s f m r u k g
m e ñ k s f h a h' f n d f y d a f o k d w d k a v j i | j e ũ g u u
b , a d i s h y' i j i a N d . h j k ú g f i d f n d k a i y
w f k l ÷ a ú Y j ú o H d , h , s i s k a u i k a w , a d . k q
, e n ; s k s

uyd j ev j %ckh tl aEkl g mukl ai s d l s ug
j D; a h i ñ; j , g ; n l i e , e i a u w i d % : l ú h'
mi k k " t k i' uehs 14 od l i l refj da kek f Uys
i ā-túfhā kal i y, w; m; al r. ; y' mBmd, k

f. dvke. s a g by, skarl a j ¼k Oc f, , foñka
l ¼udka Yd, dj mrd ui l al i l re md, kh hgf; a
; nks mfoah wOHl dj rhd j l v f j d f p, a Ek
16l a w, a d. ; a j k f. a wvi a fha mi uh' fi
i ufhai a-tufha kaysi dudkHdEl dÍ Oth oerfö
kdi swdOdrI refj l ä h p w mrdOl refj l ai y 1961
§ we, ÖBhdKqhpOhg tfryj úfrd; d oel j j ka
>d; kh l f ug j . l su oerE tj l g meBi afmd, s a
mÖdkhd j l fudBi amefmdkah'

wfkl ÷ al i y, j , l i l rej kao i a-tufha ka
wdo¼Yh wkq ukh l , w; r uehs15 i g 20 ol j d
rgmrd l i y, aw; m; al r. eks' /, a l ame; r . fha
h' i Eu ; ekl u r l a j ¼k Oc f, , yk fka
fndfyda l i y, j , mßmd, kh kj di wvi a hg
m; f j nks fuu l §nd 1947 j ¼ck /, f, a § fl k oñ
Nñl dj l a bgfl dg ; nks q i , ekfl d uys mÖdk
frfkda ð l i y, we; ÷ l i y, ai y l d¼hd, i h
. kkl g n, mEy'

uq § l i l refj da ; ekka ; ekg fj ki a j 0
l d k d b, a § bi u; = l , y(tk i " i dOdrk
mdBf; d d f. uul ä j ev meh . kk fl á l f u"
fkrmd yel i k; r l f u i y l ¼udka Yd, d ; ÷
l i l rej k g j vd m q , a yñ l i hkdEh h s j ev
j ¼ö; l i l rej kayd l d¼ñl i y mßmd, k fi j l
ukav, j , g wu; r j mfoah kj ei hkai y úYj
úoHd, yd mdGYd, d i s i kao wdl ¼l kh l r. kñka
w, a d . kkd , o l i y, ai y tawdY% mfoah j ,
l i l re i y l §nd l d l ñgq bi u; = úh' j ¼ck
i xúOdkh l f i j . l su Ndr. ; a fuu l ñgq
fö. j ; afoahmd, k új doj , föEl d nj g j ¼Okh
úh' fndfyda ýrg i s i ka úi ka j dá, df. k ; n0
úYj úoHd, m s n j j o i ; Hh th h s

j D; a h i ñ; sfydawfkl ÷ al s ý i xúOdkh l ka
l e j j i fkd l , o uehs20 od uyd j ev j ¼ckhl a
mej ; s w; r tu. kai ui a r fÜ u j ev l ghq =
kj ; d , s h' l uy, ä l d¼hd, " úYj úoHd, i y
mdGYd, d j dá , d . kq, en ; nks q w; r k s mdok
i y m § dyk moÖ; s ml d d >d; j mej ; k s
l , dl refj d d m j ; m; al , dföEfhda fukau m d m k j
l § l fhdao j Hdmdrhg t l j y' ñ, h k 15l aj Omka
Y% n, l dfhka ñ, h k 10l a u fuu l h d j k g

i yNd. sj y' mi d d, § wOHk fuu . kk ñ, h k
7-9 l amuk mÖdkhl g i xFYdÖkh l , o t f i a
j j ; a th mka b; ydi fha fhD u uyd j ev
j ¼ckh úh' 1936 uyd j ev j ¼ckhg ñ, h k 3l a
-mukl ä i yNd. sj Öw; r 1947 uyd j ev j ¼ckhg
ñ, h k 2'5l ai i nkÖ j y'

j ev j ¼ck /, a tys WÉp; u w j i a dj g
, Ödj fha uehs 22 i y 30 w; r l d, i l d f ö j j ; a
th cÖ sudi h ol j d u we§ . fha h' ñ, h k 4l g
jeä l i l re mßl ai ; s ; kl g j vd j ¼ck fha
fh§ i á w; r ñ, h k 2l g jeä fofkl ai ; s
y; r l g j vd tys kr; j y' mka l i l re
wud; HdxYhg wkj j ev j ¼ck fya f j ka 1968
j i f¼ j ev Ek ñ, h k 150 l a wyñ úh' thg
i xi kÖkd; ul j t ä j ä y § a kdhl ; j h oerE
fl dkä ¼j eáö wdkavj i | j eÜgj 0 1974 uyd
i % dkHfham; , al i l rej kf. aj ¼ckh fya f j ka
wyñ j fhaj ev Ek ñ, h k 14 l amuk s

uehs 20 od rfgys md, kh wdkavj g fndfyda
ýrg wyñ ù ; nks ä f. da g i y Tyf. awdkavj g
b, a d wi j k f, i fl rekqn, mEi - -wj r ey 10
l afyd j g u we; s - oea úh' ; ; j h i u: l r. eksug
ä f. da a uehs 24 od cd; h wu; d l , rEmdyk s
l ; dj l a u. ka W; ä dy oel h' úYj úoHd, i y
i ud. i ; ÷ i s i k g yd l i l rej k g m q , a
whs j di s i , nd §ug cku; úpdrkh l amj ; j k
nj g Tyqfmdfrdkj úh' tfy; aTyf. afmkSi ä u
l f, ayfö l aTyf. afn, yk; j h m¼Ykh l f u
muk s Tyf. a l ; dj g l s ý n, mEul a we; s l ,
yel s fkd úh'

uehs udi fha uq a i ; s ; k ; ÷ b; ydi fha
kÖYk w, m mÖdkhl amukl awe; a dj Öj ¼. fha
úma j j d s ; ; j hl amka h ; ÷ j ¼Okh ù ; nks
j vd wél GdKj ; a kdhl ; j hl a i u. ska tu
j Hdmdrhg ä f. da ai y Tyf. ami j k i uYdkavfö
foahmd, k d brku ; § kh l , yel j ; nks ä
f. da a ; ka h mi qni wdrl d l yuö d ; j ýrg; a
i á h ol §udk d ÷ foahmd, k d m § drhl aord i äug
Tj k g yel h d j l afkd úh' j Hdmdrfha Rcqmßudj
Tj k f. afY% kau; j Hi kl d l n, mEul awe; s ,
yel j ; nks

u; ÷ i i nkÖhs